

Vergaderjaar 2024–2025

25 232

Voetbalvandalisme

Nr. 90

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 januari 2025

Inleiding

Met deze brief informeer ik uw Kamer over de voortgang van veilig en gastvrij betaald voetbal, mede naar aanleiding van de publicatie van de cijfermatige rapportages van KNVB, politie en het Openbaar Ministerie (OM) over het afgelopen seizoen.¹ Ook informeer ik uw Kamer over de uitvoering van het regeerprogramma (bijlage bij Kamerstuk 36 471, nr. 96) en mijn reactie op de toezeggingen uit het commissiedebat van 29 mei 2024 (Kamerstuk 25 232, nr. 78) en de aangenomen moties uit het tweeminutendebat van 5 november 2024.² Tot slot zal ik reageren op de initiatiefnota over de aanpak van voetbalgeweld van het lid Michon-Derkzen (Kamerstuk 36 650) en op het WODC-onderzoek *Voetbalgerelateerd wangedrag* dat op 24 mei 2024 aan uw Kamer is aangeboden.³ In de bijlage sta ik uitvoerig stil bij deze verschillende onderdelen.

Op 17 oktober 2024 hebben de politie, het OM en de KNVB hun cijfers over het voetbalseizoen 2023/2024 bekendgemaakt.⁴ Ik constateer dat de cijfers voor het tweede seizoen op rij een dalende trend laten zien, met een afname van het aantal incidenten en een lichte afname van de benodigde politie-inzet. Tevens is de pakkans groter geworden en worden daders steeds vaker strafrechtelijk vervolgd. Dit zou kunnen impliceren dat de ingezette maatregelen – een intensivering van de civiel-, bestuurs- en

¹ Kamerstuk 2023–2024, 25 232, nr. 74.

² Het gaat om de volgende toezeggingen: een update over strafbaarstelling van «playbacken» bij spreekkoren; een nadere uiteenzetting van schadeverhaal op daders, zowel civielrechtelijk als strafrechtelijk; informatie over de aanpak van de «nieuwe aanwas» inclusief preventieve maatregelen; een tijdpad voor de vervolgstappen t.a.v. de digitale meldplicht; een toelichting op de wijze waarop de KNVB en de regiegroep Voetbal en Veiligheid invulling gaan geven aan een gastvrije ontvangst bij voetbalwedstrijden.

³ Kamerstuk 2023–2024, 25 232, nr. 77.

⁴ <https://www.politie.nl/nieuws/2024/oktober/17/05-voetbalseizoen-2023-2024-wederom-minder-incidenten-en-relatief-meer-zaken-voor-rechter-gebracht.html> en <https://www.knvb.nl/nieuws/themas/veiligheid/69762/opnieuw-minder-incidenten-de-stadions>

strafrechtelijke aanpak – effect begint te sorteren. Net als vorig jaar zoals toen opgemerkt door mijn voorganger, geldt hierbij niet dat we kunnen constateren dat we er al zijn, maar wel dat deze lijn stevig moet worden doorgetrokken, omdat veiligheidsincidenten bij voetbalwedstrijden afbreuk doen aan een mooie sportbeleving én inzet is de politie verder te ontlasten.

Ik vraag de Regiegroep Voetbal en Veiligheid om naast het aanpakken van raddraaiers en het aandacht besteden aan gastvrijheid, ook meer gericht te gaan sturen op minder politie-inzet.⁵

Want ondanks dat veel wedstrijden in het betaald voetbal zonder incidenten verlopen, zien we desondanks nog te vaak berichten over ongeregelde heden tijdens en rondom voetbalwedstrijden. Ondanks de lichte afname in het aantal incidenten over de afgelopen twee seizoenen, komen ongeregelde heden, vechtpartijen, vuurwerk en discriminerende spreekkoren te vaak voor. Een kleine groep relschoppers verpest het daarbij voor de meerderheid van het publiek dat ongestoord van een gastvrije ontvangst en een leuke wedstrijd wil genieten. De ongeregelde heden eisen ook nog steeds een onacceptabele hoeveelheid politie-inzet. De constante inzet van de politiemedewerkers, vooral bij de ME, leidt tot ernstige overbelasting door een tekort aan personeel en te weinig hersteltijd. Dit moet anders.

Voortgang versterkingsplan veilig en gastvrij voetbal

In september 2023 berichtte mijn voorganger uw Kamer over het versterkingsplan veilig en gastvrij voetbal: degenen die zich misdragen moeten hard worden aangepakt en uit het voetbal worden geweerd.⁶ Tevens moet er voor de welwillende supporters meer ruimte komen. In Nederland beschikken we over een grote hoeveelheid bestuurs-, straf- en civielrechtelijke instrumenten, maar dat deze niet altijd voldoende stevig, consequent en in onderlinge afstemming worden ingezet. Ik blijf mij hard maken voor de aanpak van voetbalgeweld en hierbij benadrukken dat continue aandacht en inzet vereist is van betaald voetbal organisaties (bvo's), supporters, KNVB, politie, OM en gemeenten om een fundamentele verandering te weeg te brengen.

De verantwoordelijkheid en de bevoegdheid voor deze inzet ligt namelijk lokaal. Het is de driehoek die bepaald hoe er ten aanzien van de voetbalwedstrijden binnen hun gemeentegrenzen gehandeld wordt. Daarom zetten we in op het versterken van de lokale regie binnen de lokale voetbalvierhoek. Het Auditteam Voetbal en Veiligheid is op mijn verzoek gestart met een monitor en verdiepende gesprekken bij alle lokale ketenpartners. Ik verwacht dat dit ons verder inzicht en verbetermogelijkheden gaat geven ten aanzien van de persoonsgerichte aanpak, de aanpak van de «harde kern», het tegengaan van vuurwerk in het stadion, maar ook ten aanzien van de lokale vergunningverlening voor voetbalwedstrijden.

We kunnen op geen enkele manier voorzichtig of terughoudend zijn met de inzet van de bestaande instrumenten. De ingediende moties tijdens het tweeminutendebat op 5 november 2024, alsmede de initiatiefnota die het lid Michon-Derkzen in dit zelfde debat heeft aangeboden bevestigen dit voor mij: wat wij als samenleving accepteren kent grenzen. Incidenten en politie-inzet moeten omlaag en dat kan alleen als elke partij zijn verant-

⁵ Hierin zijn vertegenwoordigd: Het Ministerie van Justitie en Veiligheid, de Politie, het OM, de gemeenten met een bvo en de KNVB

⁶ Kamerstuk 2023–2024, 25 232, nr. 74.

woordelijkheid neemt. Daarbij trekken de partijen van de Regiegroep samen op en werken zij samen, omdat dit een gezamenlijke opgave is.

De supporters, KNVB en bvo's zijn hierbij als eerste verantwoordelijk om de risico's rond wedstrijden te beperken en de veiligheid te vergroten. Zij kunnen dit niet (altijd) alleen. Gezamenlijk doel is door een effectieve gezamenlijke inspanning van de lokale vier- of vijfhoeken te komen tot lagere risico inschattingen en daarmee vermindering van de politie-inzet bij voetbalwedstrijden in het betaald voetbal.

Tot slot

Ik vind het ook belangrijk om stil te staan bij het harde werk dat de Regiegroep Voetbal en Veiligheid en de daarin vertegenwoordigde ketenpartners verrichten om het betaalde voetbal in Nederland veilig en gastvrij te maken en te houden. Ik zie dat alle partijen hard werken aan de aanpak van het voetbalgeweld en alle acties uit het versterkingsplan. De aanpak vereist een lange adem en doorzettingsvermogen. Ik heb er alle vertrouwen in dat we stap voor stap dichterbij ons gezamenlijk doel komen: veilig en gastvrij voetbal voor iedereen.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
D.M. van Weel